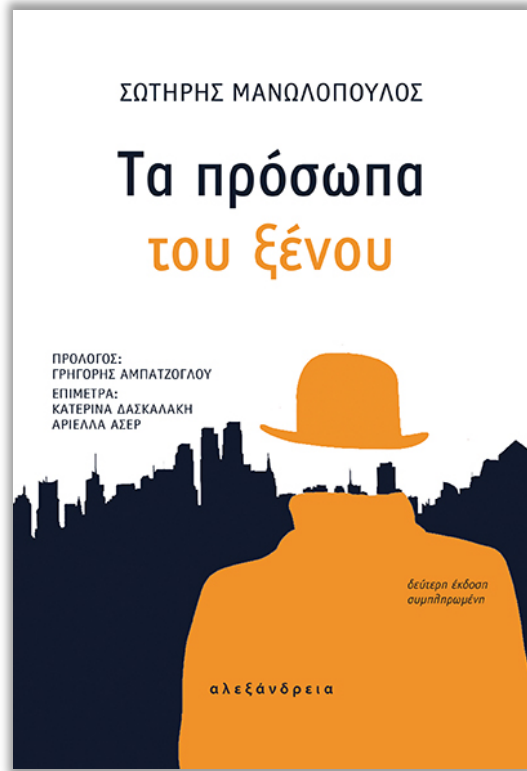

-ΔΕΛΤΙΟ ΤΥΠΟΥ-

Σωτήρης Μανωλόπουλος

Τα πρόσωπα του ξένου

Δεύτερη έκδοση συμπληρωμένη

Πρόλογος:
Γρηγόρης Αμπατζόγλου

Επίμετρα:
Κατερίνα Δασκαλάκη
Αριέλλα Ασέρ

ISBN: 978-960-221-756-6, σχ. 21x14,
σελ. 200, β' έκδοση Μάρτιος 2024,
Κυκλοφορεί: Τετάρτη, 20 Μαρτίου 2024
τιμή: 10,00€ (χωρίς Φ.Π.Α)

Εκεί όπου η ψυχανάλυση συναντά την τέχνη, δώδεκα κείμενα για κείνους που διαβαίνουν τα σύνορα κι αλλάζουνε πρόσωπα, σ' ένα βιβλίο που αφήνεται στους συνειρμούς του για ν' ακούσει ελεύθερα μέσα απ' αυτούς.

Τι σημαίνει για έναν άνθρωπο να χάνει τον οικείο χώρο του; Πού θα ανήκει, ποιο θα είναι το σπίτι του απ' όπου θα ξεκινά κάθε μέρα τη ζωή του;

Ο ψυχαναλυτής αναζητεί την αλήθεια στην ιστορία και τη γεωγραφία των νοημάτων. Θεωρεί ότι ένα κανονικό, αναμενόμενο περιβάλλον είναι απαραίτητο για να ξετυλιχτεί η ζωή του ανθρώπου. Οι εκτοπισμένοι έχουν ανάγκη να δημιουργήσουν δυνητικούς χώρους της τέχνης για να αναπαραστήσουν τις ρήξεις των σταθερών πλαισίων, τα ρήγματα στους δεσμούς με τους άλλους.

Αναζητώ λοιπόν τη συνοχή των ξεριζωμένων νοημάτων ακολουθώντας ξανά τα νήματα που υφαίνονται από τον ξένο του Καμύ στον αρνητή του Μέλβιλ, στην αδιαφορία και στην ακηδία που ζούμε σήμερα, στον Ιούδα που καίγαμε κάθε χρόνο στην πυρά του μίσους, στην οικογενειακή γιορτή όπου περιμέναμε ξένους, στους ναυαγοσώστες του Παπαδιαμάντη που δεν μπορούσαν να καταργήσουν το τυχαίο με τις ζαριές τους, στον Οδυσσέα που διαρκώς δεν γύριζε σπίτι, στην ποντικοπαγίδα που έστησε ο Άμλετ για να ειπωθεί το ανείπωτο, στη νοσταλγία του Ταρκόφσκι που δεν μπορούσε να γίνει ένας ξένος, στο βλέμμα του Αγγελόπουλου που αγωνιζόταν να αποκαταστήσει τα αρχεία της μνήμης, στις ξένες λέξεις που η μικρότερη από τις τρεις αδελφές του Τσέχοφ φοβήθηκε ξαφνικά ότι τις χάνει.

Άθροισα εδώ αυτά τα νήματα σαν σωσίβια που χρειάστηκα για τις κατακλυσμιαίες υπερβολές της πραγματικότητας, για τις θύελλες των συναισθημάτων, για τα ναυάγια του υποκειμένου, σήμερα, γύρω μας.

Σ.Μ.

«Ένας ευτυχισμένος ομιλητής είναι αυτός που μπορεί να μας ακούσει; Και τότε το κοινό του ακούει κάτι σημαντικό από αυτόν; Ο Σωτήρης [Μανωλόπουλος] γράφει και δεν ζητά να τον ακούσουμε. Νομίζω πως ζητά να μας ακούσει. Μιλά για τον ξένο; Ή προσπαθεί να τον ακούσει; Ή μήπως μας καλεί να τον ακούσουμε μαζί του; Μου είναι αδύνατο να γράψω έναν κανονικό πρόλογο για ένα βιβλίο που αφήνεται τόσο ασυγκράτητα στους συνειρμούς του, που ακούει τόσο ελεύθερα μέσα από τους συνειρμούς του.»

Από το Προλογικό σημείωμα του ΓΡΗΓΟΡΗ ΑΜΠΑΤΖΟΓΛΟΥ

«Στα παραδείγματα τα οποία αντλεί [Ο Σ. Μανωλόπουλος] από διαφορετικές μεταξύ τους πηγές, όπως είναι ο Όμηρος ή ο σαιξπηρικός Άμλετ, ο Παπαδιαμάντης, ο Καμύ ή ο Τέννεση Ουίλλιαμς και ο Ταρκόφσκι, στα μυθικά ή όχι πρόσωπα τα οποία επικαλείται, ο “ξένος” είναι πάντα ξένος. Ένα αναπάντητο ερωτηματικό. Το ίδιο ο Άμλετ, με το δικό του θέατρο μέσα στο θέατρο, όσο και ο ανώνυμος που ξεβράζεται σε μίαν άγνωστη ακτή με το σωσίβιο-στολή του ξένου. Εντέλει, ο “ξένος” έχει πολλά πρόσωπα αλλά κι ένα μόνον. Ξένοι είμαστε όλοι λίγο-πολύ, ως προς τους άλλους και ως προς τον εαυτό μας, κι αν αυτό το τελευταίο δεν είναι ένα «μαζικό» τραύμα, όπως το τραύμα ενός αναγκασμένου σε μετακίνηση πλήθους, μπορεί πάντως να βρίσκεται στη ρίζα ενός γενικότερου δράματος.»

Από το Επίμετρο της ΚΑΤΕΡΙΝΑΣ ΔΑΣΚΑΛΑΚΗ

«Ο Σ. Μανωλόπουλος ψαρεύει για μας ιστορίες που αφηγούνται ιστορίες. Μέσα από αυτές, το ξένο, το ακατέργαστο, το ασυνείδητο –δεν πρόκειται για συνώνυμα αλλά για διαφορετικά “πρόσωπα του ξένου”– μας συστήνονται. Οι ιστορίες ανακατασκευάζουν το παρελθόν. Αντίθετα το παρόν, η λεγόμενη πραγματικότητα, επαναλαμβανόμενη ή παγιωμένη, αναλλοίωτη, έχει συχνά τη μυρωδιά του τραύματος, μια τρύπα στον ψυχισμό. Ό,τι δεν έχει ψυχοποιηθεί δεν υπάρχει για το υποκείμενο, παραμένει εκτός κόσμου και γίνεται αφόρητο. Καταβάλλεται πάντοτε μεγάλη ενέργεια για να μπει στην άκρη αυτή η ανυπαρξία, αυτή η τρύπα. “Σήμερα έχουμε γιορτή!” Γιορτή χωρίς ξένο γίνεται; Αναμένουμε πάντα τον ξένο με προσμονή και αγωνία.»

Από το Επίμετρο της ΑΡΙΕΛΛΑΣ ΑΣΕΡ

«Πάντοτε τα κείμενα των ψυχαναλυτών, από τη φροϋδική γραμμή ορισμένα, είναι κείμενα ζωντανά, πάλλοντα, διανθισμένα με τα υλικά της ποίησης, της λογοτεχνίας, της μουσικής και του κινηματογράφου. Ο ψυχαναλυτικός λόγος είναι ο λόγος της φαντασίωσης. Και εκεί συμπλέει ο λόγος του δημιουργού. Ο συγγραφέας δανείζεται εμβληματικές φιγούρες από μεγάλα έργα για να προσεγγίσει την έννοια του ανοίκειου ... Με ψυχαναλυτικά εργαλεία και με έναν ρέοντα, πλούσιο σε βάθος λόγο, ο συγγραφέας καταγράφει την ανθρώπινη περιήγηση σε αυτά τα δύσκολα μονοπάτια.»

ΜΑΡΙΑΛΕΝΑ ΣΠΥΡΟΠΟΥΛΟΥ, Η Καθημερινή

Ο Σωτήρης Μανωλόπουλος είναι ψυχαναλυτής. Εκπαιδεύτηκε στην Καναδική Ψυχαναλυτική Εταιρεία και ειδικεύτηκε στην Παιδοψυχιατρική στο Πανεπιστήμιο της Οτάβας, όπου ορίστηκε επίκουρος καθηγητής. Επιστρέφοντας στην Ελλάδα, εργάστηκε ιδιωτικά, καθώς και σε ψυχιατρικές νοσοκομειακές μονάδες για ενηλίκους, παιδιά και εφήβους. Υπηρέτησε ως διευθυντής εκπαίδευσης και πρόεδρος της Ελληνικής Ψυχαναλυτικής Εταιρείας, είχε δε επί σειρά ετών την ευθύνη της έκδοσης του Δελτίου της. Έχει μελετήσει και διδάξει σχετικά με την ψυχοσεξουαλικότητα, το τραύμα και τη λειτουργία των θεσμών, την ψυχανάλυση παιδιού και εφήβου, και τις φροϋδικές ρίζες των Κλάιν, Μπίον και Γουίνικωτ. Έργα του είναι: *Τραγική ανάγνωση της ιστορίας* (Ίκαρος, 2010), *Ψυχικοί δεσμοί, κοινωνικοί θεσμοί* (Γαβριηλίδης, 2011), *Για τον Χαρακτήρα* (ΜΕΤΑ, 2012), *Δρόμοι της εφηβείας* (νήσος, 2015), *Τα διαβατικά* (Αρμός, 2016), *Τι λένε οι άνθρωποι στον δρόμο και τι ακούει ο ψυχαναλυτής* (Αρμός, 2017), *Ψυχική σκηνή και αρχαίο δράμα* (Γαβριηλίδης, 2017, Αρμός, 2021), *Τα πρόσωπα του ξένου* (Αλεξάνδρεια, 2017, 2024), *Τα σύνορα του πολιτισμού. Η Τρίτη πραγματικότητα* (Αλεξάνδρεια, 2020), *Ανήμερη Χώρα* (Μελάνι, 2022), *Psychoanalysis and Euripides' Suppliant Women. A tragic Reading of Politics* (Routledge, 2022), *Ανοίγοντας τον εαυτό μας. Ένα σπίτι για τον ξένο* (Αρμός, 2023).